

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 166/09-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. apríla 2009 predbežne prerokoval sťažnosť V. B., B., zastúpeného advokátom Mgr. G. C., B., vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 Cob 134/2008-293 z 27. novembra 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. B. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. marca 2009 doručená sťažnosť V. B., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy,

základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 Cob 134/2008-293 z 27. novembra 2008.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie označených práv rozsudkom krajského súdu č. k. 1 Cob 134/2008-293 z 27. novembra 2008, ktorým krajský súd potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava III č. k. 23 Cb 103/06-239 z 2. apríla 2008, pričom týmto rozhodnutím prvostupňový súd zaviazal sťažovateľa zaplatiť spoločnosti R., s. r. o., B. (ďalej len „navrhovateľ“), sumu 829 293 Sk s prísl. v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Podľa sťažovateľa krajský súd sa v napadnutom konaní v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozsudku prvostupňového súdu, vyslovil, že sťažovateľ sa mal svojho práva vo veci vyplatenia splatného podielu na zisku navrhovateľa za rok 2005 domáhať aj súdnou cestou, kde by predmetom posúdenia boli aj námietky navrhovateľa, resp. jeho spoločníkov k spôsobu rozdelenia zisku, jeho výšky a pod., ako aj sťažovateľove námietky produkované v konaní pred krajským súdom o nemožnosti rozhodnutia dvoch spoločníkov o rozdelení zisku. Z uvedeného vyplýva, čo sťažovateľ považuje za nelogické, že sa mal svojho práva domáhať v samostatnom súdnom konaní.

Skutočnosť, že sa krajský súd stotožnil s právnym názorom prvostupňového súdu, ktorý svoje rozhodnutie neoprel o listinné dôkazy, vyhol sa výkladu a odôvodneniu čl. VI bodu 3 spoločenskej zmluvy navrhovateľa, nevysporiadal sa s listinným dôkazom z 24. marca 2006 o rozdelení čistého zisku navrhovateľa medzi všetkých troch spoločníkov a následne k jeho zdaneniu spoločníkmi, je podľa sťažovateľa právny záver krajského súdu v napadnutom rozsudku zjavne neodôvodnený a arbitrárny.

Sťažovateľ ďalej namieta absenciu náležitého, zákonom zodpovedajúcemu odôvodneniu súdneho rozhodnutia, čím je podľa neho napadnutý rozsudok nepreskúmateľný a z tohto dôvodu ním malo dôjsť k porušeniu označených práv zaručených v ústave, listine a dohovore.

Vychádzajúc z uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví, že rozsudkom krajského súdu bolo porušené jeho základné právo vlastníť majetok zaručené v čl. 20 ods. 1 ústavy, základné právo na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy, základné právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 36 ods. 1 listiny a právo v čl. 6 ods. 1 dohovoru, ďalej navrhol zrušiť označený rozsudok krajského súdu a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by ústavný súd mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (mutatis mutandis III. ÚS 138/02).

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o porušení základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 36 ods. 1 listiny a práva v čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 1 Cob 134/2008-293 z 27. novembra 2008.

Ústavný súd predovšetkým pripomína, že podľa svojej ustálenej judikatúry nemá zásadne oprávnenie preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Ústavný súd teda, tak ako to už vyslovil vo viacerých svojich nálezočoch, nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05), a preto nemôže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov, pokiaľ tieto súdy vo svojej činnosti postupujú v súlade s právami na súdnu a inú právnu ochranu zakotvených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až 50 ústavy). Z takéhoto pohľadu pristúpil ústavný súd aj k posúdeniu napadnutého porušenia základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, v čl. 36 ods. 1 listiny a práva v čl. 6 ods. 1 dohovoru predmetným rozsudkom krajského súdu.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku č. k. 1 Cob 134/2008-293 z 27. novembra 2008 uviedol najmä, že:

„Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1 O. s. p., prejednal odvolanie odporcu v zmysle ust. § 214 ods. 1 O. s. p. na odvolacom pojednávaní a po oboznámení sa s obsahom spisu, dôkazmi vykonanými súdom prvého stupňa a dôvodmi odvolania odporcu dospel k záveru, že rozsudok prvého stupňa je vecne správny.

Odvolací súd sa stotožnil so skutkovým stavom zisteným pred súdom prvého stupňa, ktorý ani nebol medzi účastníkmi sporný. Rovnako odvolací súd sa stotožnil aj s právnym záverom súdu prvého stupňa, že v danom prípade ide u žalovaného o získanie bezdôvodného obohatenia na úkor žalobcu. Nepochybne žalobca, ktorý v čase prevodu obchodného podielu bol verejnou spoločnosťou, mal uzavretú spoločenskú zmluvu, v ktorej v čl. VI bod 3 mal upravený spôsob rozdelenia čistého zisku spoločnosti na spoločníkov v rovnakom pomere. Rovnako bol v spoločenskej zmluve určený dátum vyplatenia zisku do 30 dní od skončenia ročnej uzávierky. Ani takéto znenie spoločenskej zmluvy však žalovaného (ako jedného zo spoločníkov, ktorý bol podľa čl. V. bod 1 spoločenskej zmluvy aj jedným zo štatutárnych orgánov) neoprávňovalo na to, aby z účtu spoločnosti dal príkaz na prevod zisku na svoj účet a to aj napriek tomu, že v tom čase (05. 05. 2006) už bolo vyplatenie podielu na zisku podľa spoločenskej zmluvy splatné. Tohto svojho práva sa mal žalovaný domáhať aj súdnou cestou, kde by predmetom posúdenia boli aj námietky žalobcu, resp. spoločníkov k spôsobu rozdelenia zisku, jeho výšky a pod. ako aj námietky žalovaného produkované v tomto konaní o nemožnosti rozhodnutia dvoch spoločníkov o rozdelení zisku.“

V citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajský súd dostatočným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu vo vzťahu k sťažovateľovi potvrdil. V každom prípade tento postup krajského súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľa nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda krajský súd v danom prípade neporušil označené základné právo sťažovateľa „nesprávnou a svojvoľnou aplikáciou

a výkladom práva“. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným. V konečnom dôsledku však ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov krajského súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci krajského súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad krajským súdom takéto nedostatky nevykazuje, a preto bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

V časti, v ktorej sa sťažovateľ domáhal vyslovenia porušenia práva zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy napadnutým rozsudkom krajského súdu, ústavný súd jeho návrhu nevyhovel, pretože nezistil medzi týmito článkom ústavy a tvrdným porušením tohto základného práva ústavne relevantnú (priamu) súvislosť. Z tohto dôvodu bola sťažnosť aj v tejto časti odmietnutá pre zjavnú neopodstatnenosť.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. apríla 2009